

Gaziantep Üniversitesi'nin Kente Ekonomik Katkısı ve Öğrenci Harcamalarının Farklı Değişkenler Açısından Analizi

Analysis of Gaziantep University's Economic Contributions to the City and Student Spending in Terms of Different Variables

Metin ÖZKAN*
Murat TEKBAŞ**
İbrahim Halil OĞUZ***

Öz

Araştırmada Gaziantep Üniversitesi öğrencilerinin gelir ve giderlerini çeşitli değişkenler açısından incelemek ve üniversitenin öğrenci ve ziyaretçileri aracılığıyla şehir ekonomisine yıllık katkısını ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaçla araştırma, tarama türünde betimsel modelle tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma evrenini Gaziantep Üniversitesi merkez yerleşkesinde 20 farklı birimde ön lisans ve lisans düzeyinde öğrenim gören 26109 öğrenci oluşturmaktadır. Evrenden örneklem belirlemede tabakalı örneklem yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemi 20 farklı birimden elde edilen 1036 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen "Üniversite Öğrencilerinin Gelir ve Harcamaları Anketi" aracılığı ile toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerden frekans, yüzde ve aritmetik ortalamalardan, gruplar arasındaki farkın manidarlığını test etmede t testinden ve ANOVA'dan, marjinal tüketim eğilimi için basit doğrusal regresyondan yararlanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrenci harcamaları içinde en yüksek harcama kalemleri barınma ve beslenme gibi temel yaşam ihtiyaçlarından oluşmaktadır. Gaziantep Üniversitesi merkez kampüsü öğrencileri aracılığıyla şehir ekonomisine yıllık yaklaşık 423 milyonluk bir katkı sağlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite, Öğrenci harcamaları, Ekonomik katkı, Kent ekonomisi, Yükseköğretim.

Abstract

The objective of the research is to examine the income and expenditures of Gaziantep University students in terms of various variables and to make annual contributions to the city economy through the students and visitors of the university. The research is designed with a descriptive model. The study universe is composed of 26109 students studying at 20 undergraduate and graduate level in central settlement of Gaziantep University. Stratified sampling method was used to determine the sample. The sample of the research consisted of 1036 university students from 20 different units. The data were collected through the "Survey of Income and Expenditures of University Students" developed by the researchers. In the analysis of the data, frequency, percentage and arithmetic averages were used for descriptive statistics and t-test and ANOVA test were used for testing the significance of the difference between the groups. According to the results of the research, the highest expenditure items in student expenditures are composed of basic living needs such as accommodation and nutrition. Gaziantep University's central campus students make a contribution to the city economy of approximately 423 million annually.

Keywords: University, student expenditures, economic contribution, urban economy, higher education.

Giriş

Sosyal hayatın giderek karmaşıklaşması ile orantılı olarak artan eğitim talebi, son bin yıllık süre içerisinde önemli bir toplumsal alt kurum olarak işlev gören üniversitelerin varlığını, günümüz için giderek daha anlamlı hale getirmektedir. Üniversiteler ortaya çıktıkları ilk dönemlerden itibaren önemli misyonları yerine getiren kurumlar olmuşlardır. Genel bir kabul bu işlevler eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet olarak üç ana başlıkta ifade edilebilir. Dolayısıyla üniversitelerin bir ülkenin gerek duyduğu nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinde, bilginin üretilmesinde ve gelişen bu insan ve bilginin topluma hizmet olarak sunulmasında önemli bir unsur olduğu söylenebilir (Erdem, 2006).

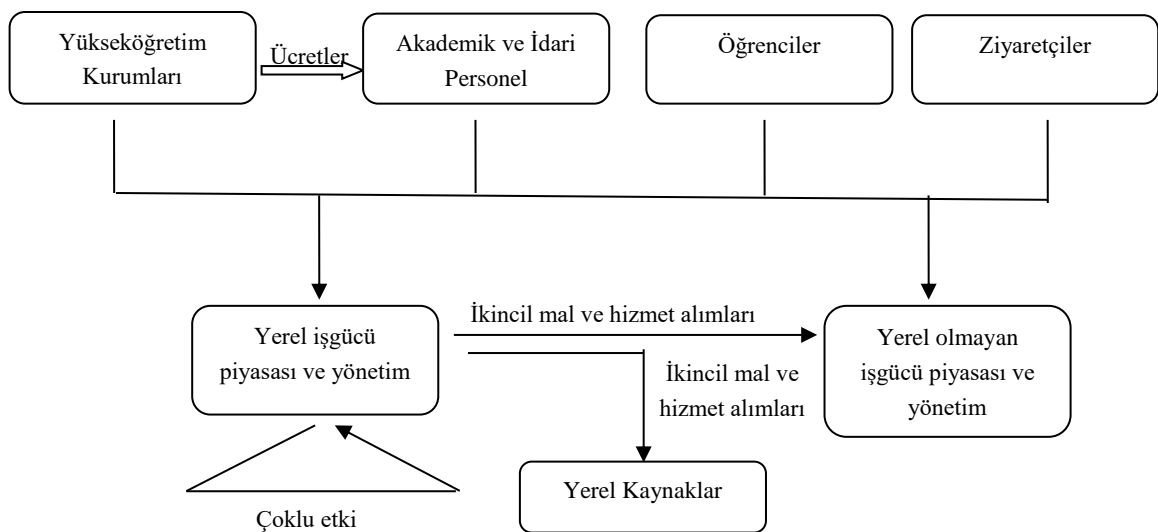
* Dr. Öğr. Üy., Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, ozkan.metin@gmail.com

** Öğr. Gör., Afyon Kocatepe Üniversitesi Bayat Meslek Yüksekokulu, Dış Ticaret Bölümü, mtkbas@aku.edu.tr

*** Doktora Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, oguz_193@hotmail.com

Üniversite tarihi içerisinde yukarıda belirtilen işlevlerin her birinin diğerine göre öncelik olarak kabul edildiği dönemler olmuştur. Söz gelimi, üniversiteler ilk kuruldukları yüzyıllarda eğitim-öğretim, 19. yüzyılla birlikte araştırma ve son olarak 21. yüzyılda topluma hizmet işlevleri ile öne çıkmışlardır. Ancak her dönemde belirtilen işlevlerin tamamı ile anlamlı bir yapı oluşturarak var olagelmışlerdir. Diğer taraftan üniversitenin işlevleri yalnızca sayılanlarla sınırlı değildir. Üniversiteler bulunduğu bölgenin teknolojik ve sosyal bir çekim merkezine dönüşmesi nedeniyle kısa ve uzun dönemli farklı etkilere neden olabilmektedir (Saúde, Borralho, Fêria & Lopes, 2015). Glasson (2003)'da geniş bir misyona sahip olan üniversitelerin işlevlerinden birinin de yerel ya da bölgesel gelişmenin bir aracısı olarak işlev görmesi olduğunu belirtmiştir. Üniversiteler, idari ve akademik personel ile öğrencilerinin harcamaları nedeniyle kuruldukları bölgelerde değişik sektörler için talep oluşturarak bölge ekonomisine önemli katkılar sağlamaktadırlar (Demireli ve Taşkın, 2013). Üniversiteler, bulunduğu bölgenin sosyo-ekonomik gelişmesini sağlayan faktörlerin en önemlilerinden biri olarak görülmektedir. Günümüzde giderek artan bir farkındalığın sonucu olarak üniversite denilince, ilk önce, her üniversite nüfusunun kentte yaptığı harcamalar akla gelebilmektedir (Öztürk, Torun ve Özkök, 2011). Üniversitelerin günlük rutin harcamaları nedeniyle bulunduğu bölgenin ekonomik faaliyet ve ticaret akışına doğrudan ya da dolaylı olarak etkileri bulunmaktadır (Saúde et al., 2015). Bu nedenle üniversitelerin kurulduğu yerleşke çevresinde üniversite paydaşlarının farklı ihtiyaçlarını karşılayacak, yeni bir yaşam merkezi oluşmaktadır. Bu merkezler, üniversite paydaşlarının genel yaş profili gibi nedenlerle sürekli aktif olan, tüketimin hızlı yaşandığı yerler olabilmektedir. Dolayısıyla, üniversiteler buldukları bölgede bir istihdam oluşturma, vergi gelirlerini artırma gibi yollarla bölgenin gelişiminde önemli bir aktör konumundadırlar (Siegfried, Sanderson & McHenry, 2006). Üniversiteler, diğer taraftan, yaptığı doğrudan harcamalar ve istihdam ettiği personeller bakımından da kuruldukları bölgelerin önemli ekonomik kaynaklarından biri olarak görülmektedirler (Demireli ve Taşkın, 2013). Bu nedenle de üniversitenin oluşturduğu ekonomik büyüklük akademik çalışmalara sıklıkla konu olabilmektedir.

Üniversitelerin bulunduğu bölgeye; üniversite çalışanları, öğrenciler ve öğrenci ziyaretçileri tarafından yapılan doğrudan harcamaların yapmış olduğu ekonomik büyüklüğü belirlemek için ilk defa Caffrey ve Isaacs (1971) tarafından bir model geliştirilmiştir. Daha sonraki yıllarda üniversitenin oluşturmuş olduğu ekonomik büyüklüğü ortaya koymak için yeni çalışmalar yapılmış her birinde etkinin farklı yönleri modellere dâhil edilmiştir. Caffrey ve Isaacs (1971) tarafından geliştirilen model Şekil 1'de gösterilmektedir.

Şekil 1: Yükseköğretim kurumlarının yerel ekonomiye katkısını gösteren parasal akış

Şekil 1’de yükseköğretim kurumlarının yerel işletmelerden aldığı araç, gereç, malzeme, iletişim ücretleri gibi giderler, akademik ve idari personelin, öğrencilerin ve ziyaretçilerin yerel ekonomi içinde yaptıkları harcamaları göstermektedir. Bu kaynakların tamamı sadece yerel işgücü piyasası ve yönetimine akmakla kalmayıp, yerel ekonomi içinde el değişimine devam ederek çoklu etkiye neden olabilmektedir. Burada oluşan çoklu etki, yerel kaynaklara parasal akışı devam ettirebilecektir. Üniversiteler yatırım, personel ve öğrenci harcamaları gibi kalemler aracılığı ile şehir ekonomisine yaptığı katkı, şehir ekonomisi içerisinde el değiştirerek gelir, istihdam, tüketim ve yatırım artışını neden olarak çoğalan bir ekonomik büyüklüğe ulaşmaktadır. Buna çarpan etkisi denilmektedir. Eğer şehir ekonomisine giren para tamamen şehir ekonomisi içinde kalıyorsa çarpan etkisi sonsuz olabilmektedir (Öztürk vd., 2011).

Gaziantep, coğrafi açıdan Güneydoğu Anadolu bölgesinde bulunan ve nüfus açısından Türkiye’nin ilk 10 kentinden biridir. Gaziantep gerek Türkiye-Suriye sınırı gerekse de liman kentleri olan Hatay ve Mersin’e yakınlığı ile dış ticaret açısından da önemli bir kenttir. Sektörler kapsamında tekstil, tarıma dayalı gıda, kimya, makine sektörlerinin öne çıktığı görülmektedir. Son 10 yılda ticaretin yanında tarihsel değerlerin tekrar ortaya çıkarılması, gastronomi alanında tanıtımların yapılması ve iki özel ve bir devlet üniversitesi ile tarih ve kültür şehir olmak için çaba göstermektedir. Ticaret ve kültür alanındaki bu gelişmeler nitelikli ve istenilen özelliklerde eleman ihtiyacı doğurmuştur. Bu nedenle sanayi-üniversite işbirlikleri artırılmış uluslararası bilgilerin ve deneyimlerin yerel ihtiyaçlara uygun hale gelmesi için çalışılmaktadır. Bu çabaların neticesinde kurulmuş olan üç üniversite ile birlikte ortak bir lokasyonda yeni yerleşim merkezi oluşturulmuştur. Bu yeni alanda öğrenci ve personel için yeni konutlar yapılmış, ihtiyaçlarını karşılamak için birçok alışveriş merkezi, restaurant, kafe vb. işletme kurulmuştur. Bunlar hem kent ekonomisine hem de ülke ekonomisine yarar sağlamaktadır.

Bölgesel gelişme teorilerinden biri olan kutuplaşma teorisine göre bir bölgenin gelişmesi için sanayi gibi sürükleyici güce ihtiyacı olması gerekmektedir (Öztürk vd., 2011). Gaziantep, Türkiye’de sanayisi gelişmiş şehirler arasında ilk sıralarda yer almaktadır. Diğer bir anlatımla Gaziantep’in gelişiminde sanayi sürükleyici bir rol oynamaktadır. Ancak, sürükleyici öğeyi tamamlayıcı faktörlerin de olması gerekmektedir. Bu anlamda üniversiteler sürükleyici öğe olmamakla birlikte onunla birlikte değerlendirilen tamamlayıcı bir öğedir. Dolayısıyla, özellikle Gaziantep gibi sanayi bakımından gelişmiş bir büyükşehir için üniversitenin varlığı, sürükleyici güce sahip olmayan şehirlere nazaran daha değerlidir denilebilir.

Üniversitelerin bölge ekonomisine sağladığı faydalar gerek yurt içi (Atik, 1999; Çalışkan, 2010; Dalgıç, Tunç ve Kaya, 2009; Ergün, 2003; Görkemli, 2009; Kaşlı ve Serel, 2008; Özer, Akan ve Çalınışur, 2010; Soysal vd., 2011; Selçuk ve Başar, 2012; Selçuk, 2012; Yayar ve Demir, 2013; Yaylalı, Özer ve Dilek, 2011) gerek yurt dışı (Bleaney vd., 1992; Wilson, 1975) bir çok çalışmada farklı açılardan yaklaşılarak incelenmiştir. Son yıllarda giderek artan bir önemle akademik çalışmalara konu olan üniversitelerin yerel ekonomiye katkıları: Gaziantep gibi sanayi bakımından öne çıkmış bir kentte yer alan, öğrenci sayısındaki hızlı artış ile dikkatleri çeken Gaziantep Üniversitesi’nin öğrenci ve ziyaretçileri aracılığıyla şehir ekonomisine yaptığı doğrudan katkıların belirlenmesi gerekli görülmektedir. Bu gereklilikten hareketle araştırmanın alt problemleri aşağıdaki belirtildiği şekilde oluşmuştur:

- 1- Öğrencilerin gelir kalemlerine göre *ortalama gelir düzeyleri* nasıl bir dağılım göstermektedir?
- 2- Öğrencilerin *ortalama gider düzeyleri* nasıl bir dağılım göstermektedir?
- 3- Cinsiyete göre öğrencilerin *toplam gelirleri* arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

- 4- Öğrencilerin cinsiyetlerine göre *her bir gider kalemi* (barınma, beslenme, ulaşım, kitap-kırtasiye, eğlence, giyim, sağlık, diğer) anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- 5- Öğrencilerin gelirleri *kardeş sayısına* göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- 6- Gaziantep Üniversitesi'nin *öğrenci ve ziyaretçileri aracılığıyla* şehir ekonomisine bir yıllık doğrudan ve dolaylı katkısı nedir?

Araştırmanın amacı ise Gaziantep Üniversitesi öğrencilerin gelir ve giderlerini çeşitli değişkenler açısından incelemek ve üniversitenin öğrenci ve ziyaretçileri aracılığıyla şehir ekonomisine yıllık katkısını ortaya koymak olarak ifade edilebilir.

Yöntem

Bu bölümde sırası ile araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama aracı ve verilerin analizi başlıklarına yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Gaziantep Üniversitesi öğrencilerinin gelir ve gider durumlarının çeşitli değişkenler bakımından incelendiği ve öğrenciler aracılığı ile üniversitenin kente yapmış olduğu ekonomik büyüklüğün belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışma tarama türünde betimsel modelle tasarlanmıştır. Tarama araştırmaları var olan bir durumu olduğu gibi ortaya koymayı amaçlayan ve araştırmacının herhangi bir şekilde birey ya da nesnelere ait olduğu koşulları değiştirmedeği ve etkilemediği bir araştırma türüdür (Karasar, 2005). Tarama araştırmasının önemli bir avantajı, oldukça çok bireyden oluşan örneklemde elde edilen geniş içerikli bilgiyi sağlaması olarak belirtilebilir (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma evrenini Gaziantep Üniversitesi merkez yerleşkesinde 2015-2016 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 20 farklı birimde ön lisans ve lisans düzeyinde öğrenim gören 26109 öğrenci oluşturmaktadır. Evrenden örneklem belirlemede tabakalı örneklem yöntemi kullanılmıştır. Her birimden örneklem dahil edilecek öğrenci sayısının belirlenmesinde ilgili birimin evren içindeki ağırlığı dikkate alınmıştır. öğrenci sayısının belirlenmesinin ardından örneklemdeki öğrencilerin seçiminde kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi kullanılmıştır.

Tabakalı örneklemde örneklem büyüklüğünü saptamada yaygın olarak kullanılan bir formül Cochran (1962) tarafından önerilmiştir (akt.Balcı, 2010). Bu formüle göre uygun örneklem büyüklüğü değeri, .05 tolerans düzeyine göre 378 olarak belirlenmiştir. Araştırma kapsamında, önerilen bu değerin yaklaşık üç katına çıkılması planlanmıştır. Sonuç olarak çalışmanın örneklemini 20 farklı birimden elde edilen 1036 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Öğrenci verilerinin elde edildiği birimler, çalışma evreninin ve örnekleminin sayısı Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1:Evren ve örneklemin birimler bazında dağılımı

Birim Adı	Çalışma Evreni Sayı	Örneklem Sayı
Beden Eğitim Spor Yüksekokulu	832	33
Diş Hekimliği Fakültesi	323	13
Fen Edebiyat Fakültesi	2806	111
Gaziantep Eğitim Fakültesi	1504	59
Güzel Sanatlar Fakültesi	524	21
Havacılık Ve Uzay Bilimleri Fakültesi	65	3
Hukuk fakültesi	495	19

İktisadi ve idari bilimler fakültesi	1299	51
İktisadi ve idari bilimler fakültesi(ı.ö.)	915	36
İlahiyat fakültesi	1023	41
İletişim fakültesi	286	11
Mimarlık fakültesi	249	10
Mühendislik fakültesi	6070	240
Sağlık bilimleri fakültesi	1079	42
Tıp fakültesi	1476	59
Türk musikisi devlet konservatuvarı	546	21
Gaziantep sağlık hiz. Myo	749	30
Gaziantep turizm ve otelcilik myo.	948	37
Sosyal bilimler meslek yüksekokulu	1600	63
Teknik bilimler meslek yüksekokulu	3320	131
Toplam Öğrenci Sayısı	26109	1036

Tablo 1 incelendiğinde örneklemedeki öğrenci sayısının belirlenmesinde ilgili birimin evren içindeki ağırlığı dikkate alındığı için örneklemede en fazla öğrencinin mühendislik (n=240) en az öğrencinin ise havacılık ve uzay bilimleri fakültesinden (n=3) olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen “Üniversite Öğrencilerinin Gelir ve Harcamaları Anketi” aracılığı ile toplanmıştır. Anket geliştirme basamakları alanyazında farklı şekillerde belirtilmektedir. Bu basamaklar birbirinden önemli farklılıklar içermemekle birlikte, bu çalışmada yapılan adımların doğru takip edilebilmesi bakımından Özoğlu (1992)’nin anket geliştirme basamakları esas alınmıştır. Buna göre anket geliştirme basamaklarının ilk adımı olan planlama aşamasında öncelikle araştırmanın amacı, kapsamı ve değişkenlerine göre hangi bilginin toplanması gerektiğine karar verilmiştir. Ardından 10 öğrenci ile gelirleri, harcamaları ve bunları etkileyen değişkenlerle ilgili olarak görüşmeler yapılmıştır. İlgili alan yazın ve görüşmelerinin analizi sonucu elde edilen verilerden ikinci basamakta anket maddeleri oluşturulmuştur.

Bir sonraki basamakta madde havuzu, uzman görüşlerine sunulmak amacıyla taslak bir forma dönüştürülmüştür. Taslak formun üniversite öğrencilerinin gelirleri ve harcamalarını kapsamlı bir şekilde ölçüp ölçmediği, ilgili madde türüne uygun olup olmadığı, yazım dilinin dilbilgisi açısından uygunluğu, anlaşılabilirliği, yanlılık taşıyıp taşımadığı, okunabilirliği, yazım dilinin hedef kitleye uygunluğu açısından değerlendirilmesi amacıyla uzman görüşleri alınmıştır. Uzmanlardan alınan görüşler doğrultusunda anketin amacına uygun olmayan ve dil açısından hatalı olduğu düşünülen maddeler formdan çıkartılmıştır.

Uzman görüşü sonrasında maddeler düzenlenerek ön uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Ön uygulama 30 kişi üzerinde yapılarak ön uygulama sonuçlarına göre düzenlemeler yapılmış ve ankete son şekli verilmiştir. Anket formunun son halinde kişisel bilgiler bölümünde 6; gelir durumu bölümünde 5; harcamalar bölümünde 9 ve son olarak ziyaretçi bölümünde 2 olmak üzere toplam 4 bölüm ve 22 soru katılımcılara yöneltilmiştir.

Verilerin Analizi

Üniversite öğrencilerinin gelirlerine ve harcamalarına ilişkin dağılımın nasıl olduğunun ortaya konulmasında betimsel istatistiklerden olan frekans, yüzde ve aritmetik ortalamalardan yararlanılmıştır. Elde edilen değişkenler bakımından grup ortalamalarının anlamlı bir şekilde

farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesinde öncelikle parametrik testlerin kullanımı için varsayımlar sınanmıştır. Araştırma kapsamında ulaşılan örneklemin büyük (1036), her bir alt gruptaki gözlem sayılarının cinsiyet (K=524 ve E=512) ve ailedeki kardeş sayısı ($\leq 2=239$; $3=262$; $4=231$; $5=110$ ve $>6=193$) değerlerinin birbirine yakın olduğu belirlenmiştir. Büyüköztürk (2006) bir dağılımın normal bir dağılımdan aşırı sapma göstermediği şeklinde bir varsayımı ileri sürmek için alt gruplardaki gözlem sayısının 30 ve daha büyük olması gerektiğini belirtmektedir. Ayrıca Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü (2010) kuvvetli parametrik testlerin (ANOVA gibi) mükemmel normal dağılıma, homojen evrenlere ve yansız olmayan örneklemelere sahip olmayan çalışmalarda da kullanılabileceğini, özellikle her bir alt gruptaki kişi sayılarının birbirine eşit olduğu durumlarda varsayımların ihmalini daha az önemli olduğunu belirtmişlerdir. Dolayısıyla çalışmada parametrik testlerin uygulanabileceğine karar verilmiştir. Sonuç olarak gruplar arasındaki farkın manidarlığını test etmede bağımsız değişkenin ikili kategorik olduğu durumlarda t-testi testi, ikiden fazla kategoriye sahip olduğu durumlarda ANOVA testinden yararlanılmıştır.

Marjinal tüketim eğilimi değerini bulmak amacıyla basit doğrusal regresyon analizinden yararlanılmıştır. Öğrencilerin toplam gelir ve toplam harcamaları üzerinden yapılan regresyon analizinden önce değişkenler arasında normal dağılım olduğu ve iki değişken arasında doğrusal ilişkinin varlığı kontrol edilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırmanın alt problemleri doğrultusunda yapılan analiz bulgularına yer verilmiştir. Öncelikle birinci alt problem olan öğrencilerin gelir düzeylerine ilişkin dağılım Tablo 2'de gösterilmektedir.

1. Alt Problem: Öğrencilerin gelir kalemlerine göre ortalama gelir düzeyleri nasıl bir dağılım göstermektedir?

Tablo 2: Ortalama gelir dağılımı ve yüzdesi

Gelir Kalemi	Gelir Miktarı (TL)	Gelir Yüzdesi
Aile	496,70	%66
Burs ve kredi	166,58	%22
Ek iş*	85,85	%12
Toplam	749,13	%100

*Üniversite öğrenciliğinin yanı sıra ek iş yaptığı belirten toplam 167 öğrenci bulunmaktadır. Bu öğrenciler yaklaşık ortalama 655 TL aylık gelir elde etmektedirler.

Tablo 1 incelendiğinde, öğrencilerin toplam aylık gelirlerinin ortalama %66'sinin aileleri tarafından sağlandığı, %22'sinin burs ve kredilerle, %12'sinin ise öğrenimi ile birlikte ekstra bir işte çalışarak elde edildiği anlaşılmaktadır. Bu durum üniversite öğrencilerin üçte ikilik bir ağırlıkla aileleri tarafından finanse edildiğini göstermektedir. Öğrenciliğinin yanı sıra ek bir işte çalışarak oluşturulan gelir miktarı ortalama 85,85 TL, öğrencilerin %16'lık bir kesimi tarafından üretilmektedir.

2. Alt Problem: Öğrencilerin ortalama giderleri nasıl bir dağılım göstermektedir? şeklinde belirlenmiştir. Tablo 3'te öğrencilerin gider kalemleri, her bir kalemden gerçekleşen gider miktarı ve yüzdesi sunulmuştur.

Tablo 3: Ortalama gider dağılımı ve yüzdesi

Gider Kalemi	Gider Miktarı (TL)	Gider Yüzdesi (%)
Barınma	209,64	%29

Beslenme	151,72	%21
Ulaşım	71,65	%10
Kitap-Kırtasiye	47,8	%7
Eğlence	78,63	%11
Giyim	102,87	%14
Sağlık	19,35	%3
Diğer	40,24	%5
Toplam	721,9	%100

Tablo 3 incelendiğinde, öğrencilerin ortalama aylık giderlerinin 721,9 TL olduğu anlaşılmaktadır. Bu giderler arasında en yüksek %29'luk oranla barınma giderleridir. Barınma giderlerini sırasıyla beslenme, giyim, eğlence, ulaşım, kitap-kırtasiye, diğer ve son olarak sağlık harcamaları izlemektedir. Diğer bir anlatımla öğrencilerin harcamalarının yarısı barınma ve beslenme gibi en temel zorunlu ihtiyaçları karşılamak için kullanılmaktadır. Öğrenci öğrenmeleri üzerinde belirleyici olabilecek önemli bir harcama kalemi olan kitap-kırtasiye harcamalarının son sıralarda olması dikkat çekmektedir.

3. Alt Problem: Cinsiyete göre öğrencilerin toplam gelirleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? olarak belirlenmiştir. Bu probleme cevap verebilmek adına yapılan t-testi sonuçları Tablo 4'te verilmektedir.

Tablo 4: Toplam gelirlerin cinsiyete göre T-testi sonuçları

Cinsiyet	n	\bar{X}	sd	t	p
Kadın	524	699,72 TL	1034	2,47	0,014
Erkek	512	800,13 TL			

Tablo 4 incelendiğinde, öğrencilerin gelirlerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterdiği [$t_{(1034)}=2,47$, $p<.05$] anlaşılmaktadır. Erkek öğrencilerin gelirleri ($\bar{X}=800,13$) anlamlı bir şekilde kadın öğrencilerin gelirlerinden ($\bar{X}=699,72$) fazladır.

4. Alt Problem: Bir diğer alt problem “Öğrencilerin cinsiyetlerine göre her bir gider kalemi (barınma, beslenme, ulaşım, kitap-kırtasiye, eğlence, giyim, sağlık, diğer) anlamlı bir farklılık göstermekte midir? şeklinde ifade edilmiştir. Tablo 5'te öğrencilerin giderlerinin cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği ortaya koymak için yapılan t-testi sonuçları verilmektedir.

Tablo 5: Öğrencilerin giderlerinin cinsiyete göre T-testi sonuçları

		n	\bar{X}	sd	t	p
Barınma	Kadın	524	206,89	1034	,404	0,687
	Erkek	512	212,57			
Beslenme	Kadın	524	136,28	1034	3,66	0,000*
	Erkek	512	167,65			
Ulaşım	Kadın	524	71,65	1034	,008	0,993
	Erkek	512	71,70			
Kitap –Kırtasiye	Kadın	524	53,81	1034	3,938	0,000*
	Erkek	512	41,69			
Eğlence	Kadın	524	63,75	1034	4,179	0,000*
	Erkek	512	93,89			
Giyim	Kadın	524	108,34	1034	1,127	0,260
	Erkek	512	97,30			
Sağlık	Kadın	524	23,98	1034	3,167	0,002*
	Erkek	512	14,60			
Diğer	Kadın	524	25,54	1034	3,747	0,000*
	Erkek	512	55,45			
Toplam Gider	Kadın	524	682,82 TL	1034	2,028	0,043*
	Erkek	512	753,67 TL			

Tablo 5 incelendiğinde öğrencilerin beslenme giderlerinin cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği [$t_{(1034)}=3,66$, $p<.05$] anlaşılmaktadır. Erkek öğrenciler ($\bar{X} = 167,65$), kadın öğrencilerden ($\bar{X} = 136,28$) daha yüksek bir gideri beslenme için kullanmaktadır. Bir diğer gider kalemi olan kitap-kırtasiye giderlerinde de cinsiyete göre anlamlı farklılık görülmüştür [$t_{(1034)}=3,94$, $p<.05$]. Beslenme giderlerinin aksine, kitap-kırtasiye için kadın öğrenciler ($\bar{X} = 53,81$), erkek öğrencilerden ($\bar{X} = 167,65$) daha yüksek bir gider kullanmaktadırlar. Eğlence gideri için de cinsiyete göre anlamlı farklılık belirlenmiştir [$t_{(1034)}=4,18$, $p<.05$]. Erkek öğrenciler ($\bar{X} = 93,89$), kadın öğrencilerden ($\bar{X} = 63,75$) daha fazla parayı eğlenceye harcamaktadır. Öğrencilerin sağlık giderlerinin de cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği [$t_{(1034)}=4,18$, $p<.05$] belirlenmiştir. Sağlık harcamalarında kadın öğrenciler ($\bar{X} = 23,98$), erkek öğrencilerden ($\bar{X} = 14,60$) daha yüksek bir kaynağı ayırdıkları anlaşılmaktadır. Diğer harcama kalemi [$t_{(1034)}=3,75$, $p<.05$] ve toplam gider bakımından da [$t_{(1034)}=2,028$, $p<.05$] erkek öğrenciler ile kadın öğrenciler arasında fark anlamlı bulunmuştur. Farkın yönü erkekler lehinedir. Genel olarak bakıldığında erkek öğrenciler ($\bar{X} = 753,67$), kadın öğrencilere ($\bar{X} = 682,82$) kıyasla daha yüksek bir toplam harcamaya sahiptir. Diğer taraftan, erkek öğrenciler ile kadın öğrenciler arasında barınma, ulaşım ve giyim giderleri bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

5. *Alt Problem:* Araştırmanın beşinci problemi “Öğrencilerin toplam gelirleri kardeş sayısına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu alt problemi çözüme kavuşturmak için yapılan analizlere ilişkin bulgular Tablo 6 ve Tablo 7’de gösterilmektedir.

Tablo 6: Kardeş sayısı değişkenine göre gelir ortalamaları

Kardeş Sayısı	n	\bar{X}
<=2	239	886,59
3	262	784,62
4	231	709,96
5	110	693,36
>6	193	609,65

Tablo 6 incelendiğinde öğrencilerin toplam gelirlerinin kardeş sayısına göre farklılaştığı görülmektedir. Genel bir izlenim olarak kardeş sayısı arttıkça, öğrencilerin gelirinin azaldığı görülmektedir. Bu azalmanın veya farkın anlamlı olup olmadığının test edilmesinde ilişkisiz örneklem için tek faktörlü varyans analizi (One-Way ANOVA) kullanılmıştır. ANOVA sonuçlarına ilişkin bulgular Tablo 7’de gösterilmektedir.

Tablo 7: Öğrencilerin toplam gelirlerinin kardeş sayısına göre ANOVA sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplararası	9297094,23	4	2324273,558	5,490	0,000	<=2 ile 4, 5 ve >6 3 ile >6
Gruplarıçi	4,361E8	1030	423401,793			
Toplam	4,454E8	1034				

Analiz sonuçları, öğrencilerin toplam gelirleri arasında kardeş sayısı bakımından anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir [$F_{(4-1030)}=5,49$, $p<.05$]. Diğer bir anlatımla öğrencilerin kardeş sayıları toplam gelirleri üzerinde anlamlı bir farklılık oluşmasına neden olmaktadır. Farkın kaynağını belirlemek için yapılan çoklu karşılaştırma neticesinde, kardeş sayısı en fazla iki olanların ($\bar{X} = 886,59$) kardeş sayısı dört ($\bar{X} = 784,62$), beş ($\bar{X} = 693,36$) ve altı üzeri ($\bar{X} = 609,65$) olanlara göre daha yüksek bir gelire sahip oldukları belirlenmiştir. Kardeş sayısı üç olanlarla ($\bar{X} = 784,62$), kardeş sayısı altı ve üzeri olanlar arasındaki gelir farklılığı da anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır.

6. *Alt Problem:* Gaziantep Üniversitesi'nin öğrenci ve ziyaretçileri aracılığıyla şehir ekonomisine bir yıllık doğrudan katkısı nedir? alt problemine ilişkin çözümleme Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8: Gaziantep üniversitesi öğrencilerinin toplam ekonomik katkısı

Ortalama Aylık Harcama	721,9 TL	Öğrencilerin Yıllık Toplam Harcamaları	182.261.002,25 TL
Öğrencilerin Gaziantep'te Ortalama Kalma Süresi	9,67 ay		
Merkez Yerleşkede Önlisans ve Lisans Toplam Öğrenci Sayısı (2016-2017)	26109		
Yıllık Ortalama Ziyaretçi Sayısı	2,33	Yıllık Toplam Ziyaretçi Harcaması	6.492.809,62 TL
Ziyaretçi Ortalama Harcama	106,73		
		Toplam Ekonomik Katkı	188.753.811,9 TL

Tablo 8 incelendiğinde, öğrencilerin ortalama 9,67 ay Gaziantep'te kalma süresi ile yaklaşık 182 milyarlık harcama yaptıkları görülmektedir. Bununla birlikte, yaklaşık 6,5 milyonluk bir harcama ile Gaziantep Üniversitesi öğrenci ve velileri aracılığıyla yerel ekonomiye toplamda yıllık yaklaşık 189 milyonluk doğrudan katkı sağladığı anlaşılmaktadır.

Doğrudan ekonomik katkının çarpan etkisini bulmak için çarpan katsayısı bulunmuştur. Bu katsayıyı bulmak için öncelikle yerel bir tüketim fonksiyonun tahmin edilmesi gerekmektedir. Fonksiyon kişilerin giderlerinin, gelirlerine bağlı olduğunu ifade eden doğrusal bir denklemdir. Bu denkleme ulaşmak için basit doğrusal regresyon analizinde yararlanılmıştır. Gelirin, gideri yordamasına ilişkin yapılan analiz sonuçları Tablo 9'da gösterilmektedir.

Tablo 9: Gelirin gideri yordamasına ilişkin katsayılar

	Katsayılar	t	p
Sabit	297,49	15,886	,000
Gelir	,554	25,675	,000

Tablo 9 incelendiğinde regresyon denkleminin $Gider = 297,49 + Gelir * ,554$ olduğu anlaşılmaktadır. Formülde gösterilen sabit (297,49), aynı zamanda sabit tüketim anlamına gelmektedir. Diğer bir anlatımla Gaziantep Üniversitesi öğrencilerinin hiçbir geliri olmasa da sabit 297,49 TL harcama yapacağını göstermektedir. Ayrıca denklemden Marjinal Tüketim Eğilimi (MTE) ,554 olarak tahmin edilmiştir. Bulunan MTE değerini çarpan katsayısı formülünde yerine koyduğumuzda:

$$\text{Çarpan Katsayısı} = 1 / (1 - ,554) = 2,24 \text{ olarak bulunmuştur.}$$

Elde edilen çarpan katsayısı lisans ve önlisans programlarına kayıtlı 26109 merkez yerleşke öğrencilerinin yerel ekonomiye yaptığı toplam ekonomik katkıyı bulmak için kullanıldığında: $188.753.811,9 * 2,24 = 422.808.538,6 \text{ TL}$, yaklaşık 423 milyonluk bir katkının şehir ekonomisine sunulduğu anlaşılmaktadır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırmada Gaziantep Üniversitesi öğrencilerin gelir ve giderlerini çeşitli değişkenler açısından incelemek ve üniversitenin öğrenci ve ziyaretçileri aracılığıyla şehir ekonomisine yıllık katkısını ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmanın bulgularını iki farklı açıdan yaklaşılarak tartışmak mümkündür. Birincisi olgusal bir durum olarak öğrenci gelir ve giderleri ile bunların dağılımını gösteren değerler üzerinden yapılabilir. İkinci olarak bu gelir ve giderler üzerinden şehir ekonomisine yapılan katkı yorumlanabilir.

Öğrenciler gelirlerini aile, burs-kredi ve ek iş olmak üzere üç farklı yoldan elde etmektedirler. Öğrencilerin finanse edilmesinde üçte ikilik bir ağırlık ailelere aittir. Vural (2013)'da araştırmasında öğrenci gelirleri içinde en büyük grubu aileden gelen desteğin oluşturduğunu belirtmektedir. Öğrencilerin aileleri tarafından yüksek oranda destek almaları, aile gelirinin öğrencilerin üniversite yaşantısında belirleyici olduğu gerekçesiyle eleştirilebilir. Eğitimin temel ilkelerinden biri olan fırsat ve imkân eşitliği bağlamında, öğrenci gelirleri içerisinde burs ve kredi miktarının toplam gelir içinde oransal olarak artırılması gerektiği söylenebilir. Diğer taraftan, son yıllarda üniversite misyonundaki felsefi değişimin bir ürünü olarak artan bir önemle sanayi-üniversite işbirlikleri kurulmaktadır. Sanayi gibi katma değeri yüksek olan sektörlerin bulunduğu kentlere kurulan üniversiteler, kentteki sanayi kuruluşlarıyla yaptığı işbirliği ölçüsünde kent ekonomisine önemli katkılar sağlayabilmektedir (Öztürk vd., 2011). Bu işbirliklerin öğrencilerin eğitimleri yanında ek kazanç sağlamasına imkân verecek yapıda kurgulanması, öğrencilerin toplam gelirleri içindeki oranları değiştirebilecektir. Dolayısıyla aile gelirinin belirleyiciliği nispi oranda azalabilecektir. Özellikle gelirin büyük oranda temel ihtiyaçların karşılanmasına ayrıldığı durumlarda, öğrencilerin burs ve kredi veya ek iş yardımıyla finansal kaynak yaratmasının önemi daha belirgin olarak ortaya çıkmaktadır.

Öğrenciler en yüksek harcamayı barınma ve beslenme için yapmaktadırlar. Bu iki zorunlu temel ihtiyacın toplam harcama içindeki oranı %50'ye karşılık gelmektedir. Akçakanat,

Çarıkçı ve Dulupçu (2010) Isparta'da Süleyman Demirel Üniversitesi öğrencilerinden aldıkları verilerle 2003-2009 yılları arasında barınma ve beslenmenin toplam harcamalar içindeki oranının %58 ile %64 arasında değiştiğini ortaya koymuşlardır. Arslan (2014)'ın Çankırı Karatekin Üniversitesi öğrencileri üzerinde yaptığı araştırmada öğrencilerin gelirlerinin 1/3'ünden fazlasını barınma için harcadıkları bulgusunun yanı sıra gıdanın yüksek harcama yapılan bir kalem olarak öne çıktığı vurgulanmaktadır. Bu araştırmaların dışında üniversite öğrencilerinin giderlerinde en yüksek payı barınmanın ve beslenmenin aldığını gösteren birçok çalışma (Ceyhan ve Güney, 2011; Demireli ve Taşkın, 2013; Selçuk ve Başar, 2012; Soysal ve ark.,2012; Tösten, Çemberlitaş ve Gökoğlan, 2013; Tugay ve Başgöl, 2005; Yayar ve Demir, 2013) bulunmaktadır. Bu bakımdan, barınma ve beslenmeye yapılan yüksek harcamanın olgusal bir durum olduğu söylenebilir. Dolayısıyla, üniversite öğrencilerinin öncelikle barınma ve beslenme konusunda desteğe ihtiyaçları olduğu anlaşılmaktadır.

Gaziantep, özellikle Suriye'li mültecilerin yoğun ilgisi nedeniyle hem kira geliri artışlarında hem de konut fiyatlarında son yıllarda Türkiye'nin gayrimenkul getiri haritasında liste başı konumuna yükselmiştir (dunya.com). Bu durumun bir yansıması olarak, diğer kentlerden de farklı bir şekilde Gaziantep Üniversitesi öğrencilerinin barınma giderleri yükselebilmektedir. Dezavantajlı bir konuma düşmemeleri için öğrencilerin Gaziantep'e daha fazla yurt açılarak desteklenmesi önerilebilir. Bölgeler arasında bu tür farklılaşmalar dikkate alınarak, barınma için kullanılmak üzere burs verilebilir ya da özel bir kredi kullanılabilir. Diğer taraftan Kaşlı ve Serel (2008) tarafından Balıkesir Gönen'de yapılan araştırmanın bulgularına göre üniversite öğrencilerinin barınma giderleri (%8,81) ve beslenme giderlerinin (%3) toplam giderler arasında küçük bir paya karşılık gelmesi dikkat çekmektedir. Bu bulgu, üniversitenin bulunduğu bölgenin harcama kalemleri içerisinde büyük farklılıklar oluşturabileceğini göstermesi bakımından önemlidir. Buradan hareketle kendi nüfusunun barınma sorununu çözmemiş kentlerdeki üniversitelerin öğrenci sayısını arttırmak yerine, Kaşlı ve Serel (2008)'in örneklem olarak aldığı bölgelere benzer yerlerdeki üniversitelerin öğrenci sayılarının arttırılması düşünülebilir.

Öğrenci harcamaları içinde sağlık giderlerinin oransal olarak azlığı dikkat çeken bir diğer husustur. Üniversite öğrencilerinin harcama kalemlerinin neler olduğunu belirlemeye amaçlayan benzer çalışmalarda (Akçakanat vd., 2010; Özer vd., 2010) sağlık harcama kalemi olarak alınmamıştır. Üniversite öğrencilerinin sağlık harcamalarının azlığı veya yokluğu sağlık politikalarının olumlu sonuçlar verdiğinin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Sağlık harcamalarına benzer şekilde üniversite öğrencilerin kitap-kırtasiye harcamaları da toplam harcamaları içerisinde küçük bir paya sahiptir. Kitap-kırtasiye harcamalarının azlığı, öğrencilerin basılı kaynaklara giderek daha az önem atfetmesi ve dijital kaynaklara daha rahat ulaşmaları ile açıklanabilir. Ancak alanyazında basılı kaynaklardan okuyarak ulaşılan anlama düzeyinin dijital metinlerden okumaya göre daha yüksek olduğunu belirten çalışmalar bulunmaktadır (Duran ve Alevli, 2014; Güneş, 2010; Güneş, 2016). Çetin ve Karaata (2010), günümüz bilgi çağının yarattığı bir sorun olarak dijital pencereler tarafından saatlerce hipnotize edilen gençlerimizin okuma alışkanlıklarının giderek azaldığını vurgulamaktadırlar. Bu durumla mücadele etmesi gereken önemli bir kesim olarak da akademisyenleri göstermektedirler. Bu noktada kitap-kırtasiye harcamalarının oransal azlığından dolayı bu harcama kaleminin arttırılması gerektiği yönünde bir öneride bulunulamaz, ancak öğrencilerin okuma alışkanlıklarının devamı için kütüphane kullanımı ve kişisel gelişim için okuma yapmaları konusunda akademisyenlerin model olmaları gerektiği söylenebilir.

Üniversite öğrencilerinin gelirleri cinsiyetlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Erkek öğrencilerin gelirleri kadın öğrencilere göre daha yüksektir. Çalışkan (2010)'ın yapmış olduğu çalışmada da benzer bir sonuç çıkmıştır. Araştırma kapsamında öğrenciler arasında gider toplamı bakımından da cinsiyete göre erkekler lehine fark olduğu

düşünüldüğünde gelir farklılaşmasının doğal bir neden olduğu düşünülebilir. Bununla birlikte, harcama kalemleri tek tek ele alındığında kitap-kırtasiye ve sağlık giderlerinde kadınlar lehine; beslenme, eğlence ve diğer giderlerde erkekler lehine fark olması dikkat çekmektedir. Toplumsal cinsiyet rollerinin yüklediği anlam bakımından kadınların zorunlu bir ihtiyaç olarak sağlık giderleri ile kişisel gelişim aracı olan kitap-kırtasiye harcamalarını erkeklere göre daha fazla yapmış olabilecekleri söylenebilir. Diğer bir anlatımla erkek öğrencilerin beslenme ve eğlenme gibi bireysel ihtiyaçlarını dışarıdan ve rahat karşılayabilmeleri bu harmaca kalemlerinin yükselme nedenleri olabilir.

Araştırmada önemli bir bulgu öğrencilerin toplam gelirlerinin kardeş sayısına göre farklılaşmasıdır. Genel bir eğilim olarak kardeş sayısı arttıkça öğrencinin toplam geliri de azalmaktadır. Öğrencilerin bu durumun bir sonucu olarak maddi açıdan dezavantajlı bir konuma düşmemeleri için öğrencilere verilen burs ve kredi gibi fırsat ve imkan eşitliği sağlamaya dönük uygulamalarda kardeş sayısı dikkate alınarak miktarın belirlenmesi gerektiği söylenebilir. Diğer bir anlatımla, öğrencilerin burs ve kredi hakkı kazanması noktasında kardeş sayısı bir değişken olarak kullanılmakla birlikte miktarın sabit olması önemli bir eksiklik olarak görülmektedir.

Gaziantep Üniversitesinin öğrencileri aracılığıyla şehir ekonomisine yapmış olduğu yıllık doğrudan katkı yaklaşık 189 milyon TL'dir. Dolaylı etkileri de dikkate alınarak hesaplanan toplam katkı ise yaklaşık olarak 423 milyon TL olarak belirlenmiştir. Bu rakam Gaziantep Üniversitesi'nin merkez kampüsünde eğitim alan lisans ve önlisans öğrencileri dışında; lisansüstü öğrencileri, pedagojik formasyon sertifika programları ve sürekli eğitim merkezi gibi birimlerinin hizmet verdiği öğrenciler ve diğer kampüslerdeki programlarına devam eden öğrencileri de dikkate alındığında daha büyük rakamlara ulaşabilecektir.

Kaynakça

- Akçakanat, T., Çarıkçı, İ., & Dulupçu, M.A. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Buldukları İl Merkezine Ekonomik Katkıları ve Harcama Eğilimleri: Isparta 2003–2009 Yılları Örneği, *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22,165-178.
- Arslan, H. (2014). Çankiri Karatekin Üniversitesinin Kente Ekonomik Katkısı ve Öğrenci Harcamalarının Farklı Değişkenler Açısından Analizi. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(12), 114-127.
- Atik, H. (1999). Üniversitelerin Yerel Ekonomiye Katkıları: Teori ve Erciyes Üniversitesi Üzerine Bir Uygulama, *Erciyes Üniversitesi İ.İ.B.F.Dergisi*, 15, 99-109.
- Balcı, A. (2010). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: Pegem Akademi.
- Bleaney, M. F., Binks, M. R., Greenaway, D., Reed, G. V., & Whynes, D. K. (1992). What Does A University Add to its Local Economy. *Applied Economics*, 24, 305-311.
- Büyüköztürk, Ş. (2006). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı. İstatistik, Araştırma Deseni SPSS Uygulamaları ve Yorum*. Ankara: Pegem A yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş. , Kılıç Ç., E. , Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö.,& Köklü, N. (2010). *Sosyal Bilimler İçin İstatistik*. Ankara: Pegem Akademi.
- Caffrey, J., & Isaacs, H. (1971). *Estimating The Impact of a College, or University on The Local Economy*. Washington, DC: American Council on Education.
- Ceyhan, M. S.,& Güney, G. (2011). Bartın Üniversitesinin Bartın İlinin Ekonomik Gelişimine 20 Yıllık Projeksiyonda Katkılarının Değerlendirilmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(2), 183-207.

- Çalışkan, Ş. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Harcamalarının Kent Ekonomisine Katkısı (Uşak Üniversitesi Örneği). *Elektronik Sosyal Bilimler*, 9 (31), 169-179.
- Çetin, Y., & Karaata, C. (2010). Türk Öğrencilerin Kitap Okumama Sorununa Çözüm Önerileri. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19 (1), 202-215.
- Dalgar, H., Tunç, H., & Kaya, M.(2009), Bölgesel Kalkınmada Yükseköğretim Kurumlarının Rolü ve Bucak Örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 39-50.
- Demireli, C., & Taşkın, E. (2013). Üniversite Öğrencilerinin Buldukları Şehre Ekonomik Katkıları: Kütahya İl Merkezi Örneği. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 37, 321-328.
- Duran, E., & Alevli, O. (2014). Öğrenci Görüşleri: Dijital Metin mi Basılı Metin mi? *International Journal of Language Academy*, 2(2), 110-126
- Erdem, A.R. (2006). Dünyadaki Yükseköğretimin Değişimi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15, 299-314.
- Ergün, E. (2003). A.K.Ü. Bolvadin Meslek Yüksekokulu'nun Bolvadin'in Sosyo-Kültürel Yapısına ve Ekonomisine Katkıları. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, V(1), 63-78.
- Glasson, J. (2003). The Widening Local and Regional Development Impact of The Modern Universities- A Tale of Two Cities (and North-South Perspectives). *Local Economy*, 18 (1), 21-37.
- Görkemli, H. N.(2009). Selçuk Üniversitesi'nin Konya Kent Ekonomisine Etkileri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22, 169-186.
- Güneş, F. (2010). Öğrencilerde Ekran Okuma ve Ekranik Düşünme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(14), 1-20.
- Güneş, F. (2016). Kağıttan Ekran Okuma Alanındaki Gelişmeler. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 1-18.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Kaşlı, M., & Serel, A. (2008). Üniversite Öğrenci Harcamalarının Analizi ve Bölge Ekonomilerine Katkılarını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 15(2), 99-113.
- Özer, H., Akan, Y., & Çalmaşur, G. (2010). Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin Gelir-Harcama İlişkisi. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 11(1), 231-249.
- Özoğlu, Ç. (1992). Davranış Bilimlerinde Anket (Bilgi Toplama Aracının) Geliştirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 25(2), 321-337.
- Öztürk, S., Torun, İ., & Özkök, Y. (2011). Anadolu'da Kurulan Üniversitelerin İllerin Sosyo-Ekonomik Yapılarına Katkıları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8 (16), 145-158.
- Saúde, S., Borralho, C., Fêria, I., & Lopes, S.(2015). The impact of Higher Education on socioeconomic and development dynamics: lessons from six study cases. *Investigaciones de Economía de la Educación*, 10, 887-905.
- Selçuk, G., & Başar, S. (2012). Kafkas Üniversitesi Öğrencilerinin Harcamalarının Kars İli Ekonomisine Katkısı. *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (KAU İİBF) Dergisi*, 3(4), 89-106.
- Selçuk, G.N. (2012). Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin Harcamalarının Analizi ve Erzurum Ekonomisine Katkısı. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(3), 317-330.
- Siegfried, J.J., Sanderson, A.R., & McHenry, P. (2006). The Economic Impact of Colleges and Universities. *Vanderbilt University Department of Economics Working Paper* no. 06-W12.

- Soysal, A., Bakan, S., Özçalıcı, M., Kaymaz, Y.,& Söylemez, C. (2012). Kilis 7 Aralık Üniversitesi Öğrencilerinin Kilis Ekonomisine Katkısı: 2011-2012 Eğitim-Öğretim Yılı Örneği. *SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 24, 261-276.
- Tösten, R., Çenberlitaş, İ.,& Gökoğlan, K. (2013). Dicle Üniversitesi Öğrencilerinin Harcama Analizi ve Diyarbakır Ekonomisine Katkısı. *Dicle Üniversitesi SBE Dergisi*, 5 (10), 90-114.
- Tugay, O.,& Başgöl, N. (2005). Üniversite Öğrencilerinin Yöre Ekonomisine Katkıları: Burdur'da Bir Araştırma, I. Burdur Sempozyumu 16-19 Kasım, 2005, s.1020-1031.
- Vural, M. (2013). Öğrencilerin Gelir Düzeyleri İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma. *Akademik Bakış Dergisi*, 35, 1-18.
- Yayar, R.,& Demir, D. (2013). Gaziosmanpaşa Üniversitesinin Tokat İli Ekonomisine Etkisi. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 5(8), 106-122.
- Yaylalı, M., Özer, H.,& Dilek, Ö. (2012). Selçuk Üniversitesi Seydişehir Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Gelir-Harcama İlişkisi ve Meslek Yüksekokulunun İlçe Ekonomisine Katkısı. *Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(13), 1-13.
- Wilson, H.J. (1975). The Student Expenditure Impact of A University On The Local Economy. *The Annals Of Regional Science*, 9(1), 122-126.

Ekler

Üniversite Öğrencileri Gelirleri Ve Harcamaları Anketi

Değerli Öğrenciler,

Bu anket sizlerin üniversite öğreniminiz sürecinde Gaziantep'te yapmakta olduğunuz harcamaları belirleme amacıyla hazırlanmıştır. Sizden istenen, size yöneltilen maddelere ilişkin harcamanızı aylık olarak düşünüp, ortalama olarak belirtmenizdir. Anket maddelerine vereceğiniz samimi ve doğru yanıtlar, yapılacak olan çalışmanın etkili ve verimli olmasını sağlayacaktır. Çalışmamıza katıldığınız için teşekkür ederiz 😊

Kişisel Bilgiler

Cinsiyet	: Kadın ()	Erkek ()
Ailenizin Yaşadığı Şehir	: Gaziantep ()	Diğer () Lütfen Belirtiniz
Bir yılın yaklaşık kaç ayında Gaziantep'te kalıyorsunuz	: Lütfen Belirtiniz	
Kaç Kardeşiniz	: Lütfen Belirtiniz	

Gelir Durumu

Ailenizden Aldığınız Aylık (Ortalama)	:TL
Aldığınız Aylık Toplam Burs ve Kredi Miktarı	:TL
Eğitim Dönemi İçinde Gelir Getirecek: Bir İşte Çalışıyor musunuz?	Evet () Hayır () Gelir Miktarı :TL
Toplam Aylık Geliriniz	:TL

Harcamalar

Barınma Gideriniz	:TL
Yiyecek-İçecek Gideriniz	:TL
Ulaşım Gideriniz	:TL

Kitap-Kırtasiye Gideriniz :TL

Eğlence Gideriniz :TL

Giyim Gideriniz :TL

Sağlık Gideriniz :TL

Diğer Giderleriniz :.....TL Lütfen Neler Olduğunu Belirtiniz
.....
.....

Toplam Aylık Gideriniz :TL

Ziyaretçi

Eğitim Öğretim Yılı İçerisinde Şehir: kişi (Tekrar tekrar gelen
Dışından Gaziantep'e Gelen Ortalamaziyaretçiler için lütfen her
Ziyaretçi Sayınız geliş bir kişi sayınız)

Ziyaretçilerinizin Gaziantep'te Tek Bir
Kişi ve Tek Bir Geliş İçin Yaptığı:TL
Ortalama Harcama
